

Asia: VN/31603/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta yhteisötalouden ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden strategiaksi 2025-2029

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pidämme strategiaa tärkeänä askeleena oikeaan suuntaan. Se tunnistaa tänä päivänä yhteisötaloudeksi määriteltävän toimintakentän merkityksen nyt ja sen toimintamallien valtavan potentiaalin tulevaisuuden kannalta. Tämä on erinomaisen rakentavaa luettavaa tässä ajassa.

Haluamme kuitenkin korostaa, että yhteiskunnallinen vastuu ei kuulu vain yhteisötalouden tai yhteiskunnallisten yritysten kannettavaksi. Vastuu ihmisistä, ympäristöstä ja hyvinvointiyhteiskunnasta kuuluu yhtälailla kaikenkokoisille ja -muotoisille toimijoille. Yritystoiminnassa pääasia on edelleen liikevoitto ja on täysin vapaaehtoista harjoittaako toimintaa reilusti ja tiedostavasti, vaiko vain laillisesti.

Jokainen yksittäinen suoraselkäinen valinta on kannatettava asia.

Lukeudumme itse toimijana siihen joukkoon, joka tekee vastuullisia valintoja kaikessa missä osaa ja pystyy, vaikka se on harvoin taloudellisesti kannattavin vaihtoehto. Emme lukeudu yhteisötalouden toimijoihin tai näe tällaisen määritelmän täyttämistä tavoiteltavana asiana omassa toiminnassamme.

Oudoksumme tilannetta, jossa on olemassa erillinen yhteisötalous joka kantaa yhteiskuntavastuuta ja sitten muu talous, jota nämä rakenteet eivät koske. Kannatammekin erityisesti yhteistyöhön ja rajapintojen ylittämiseen liittyviä kohtia strategiassa.

Toivoisimme strategian pitkän tähtäimen tavoitteen olevan, että yhteiskunnallisen yrityksen määritelmä ja siihen liittyvät raja-aidat käyvät lopulta tarpeettomiksi, vaikka ne ovatkin varmasti oikeita työkaluja nyt. Että rakenteet ja yrityskulttuuri ohjaisivat ja palkitsisivat kaikkia tekemään yhteiskunnallisesti vastuullisia valintoja ilman, että toimijan täytyy ensin määritellä itsensä yhteisötalouden edustajaksi.

Ymmärrämme että tie tätä kohti käy harkittujen askelten kautta, joskin tässä ajassa tuntuu että asialla on ollut kiire jo pitkään.

Strategian suuntaviivat yhteisötalouden ja yhteiskunnallisten yritysten tukemiseksi ja niiden potentiaalin valjastamiseksi ovat ehdottomasti kannatettavia. Ehkä määritelmät ja raja-aidat ylittäviä toimenpiteitä voisi vielä vahvistaa tai selkeyttää, esimerkiksi koulutukseen liittyen. Nyt tuntuu, että teemojen sisällyttäminen opetukseen voi tarkoittaa yhteisötaloudellisen erityisvaihtoehdon esittelyä lyhyesti, jolloin asia helposti itää vain poikkeuksellisen hedelmällisessä maaperässä – kun henkilön tulokulma työelämään tai yrittämiseen on jo valmiiksi hyvän tekemisessä.

Yrittäjyyskasvatuksen ja ammattiopintojen tulisi tarjota ihan kaikille opiskelijoille ymmärrystä siitä, mitä yhteiskunnallinen vastuu merkitsee käytännössä heidän polullaan ja miksi se on elintärkeää tulevaisuuden kannalta. Yhteiskunnallisten vaikutusten ja vastuun ymmärtämisen pitäisi olla osa ammattitaitoa sektorista ja roolista riippumatta – ei vain yhteisötalouden erityispiirre.

Koulutuksen ohella muita raja-aitoja ylittäviä asioita ovat erilaiset kaikkia koskevat kannustimet ja hankintakriteerit sekä yhteiset kehitysympäristöt, kiihdyttämöt ja hautomot, jotka tuovat yhteisötalouden, perinteisen yritystoiminnan sekä rahoituksen samaan pöytään.

Kannatamme siis strategiaa täysin, mutta toivomme sen näkökulmaa laajennettavan yhteisötalouden ja yhteiskunnallisten yritysten ekosysteemistä koko yritystoimintaan, jonka osa se joka tapauksessa on ja jonka sisällä se voi toimia lipunkantajana.

Lindström Henrik
Unfold Finland Oy